

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
w Urzędzie Regulacji Energetyki
za rok 2017**

Dział I¹⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

Urządzenie Regulacji Energetyki (URE)

Część A²⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B³⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁴⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- x monitoringu realizacji celów i zadań;
- x samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej;
- x procesu zarządzania ryzykiem;
- x audytu wewnętrznego - Nr AW.03.2017;
- kontroli wewnętrznych,

x kontroli zewnętrznych: NIK - Wykonanie budżetu państwa w 2016 r. cz.50 – URE; NIK - Organizacja systemów ochrony praw konsumenta energii elektrycznej oraz ustanawianie stawek taryfowych; NIK - Rozwój sektora odnawialnych źródeł energii; NIK - Ochrona praw konsumenta energii elektrycznej; Państwowa Inspekcja Pracy - Prawna ochrona pracy i bhp; Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Wykorzystanie systemów teleinformatycznych do realizacji zadań publicznych w latach 2016-2017.

x innych źródeł informacji: oświadczenia cząstkowe o stanie kontroli zarządczej, cząstkowe rejestry ryzyk.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis kierownika jednostki)

*Niepotrzebne skreślić

Dział II⁵⁾ 1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

1.1. Nowe obowiązki Prezesa URE wynikające z przepisów prawa krajowego i unijnego

1. Nałożenie na Prezesa URE (dalej: „PURE”) nowych obowiązków wynikających m.in. z:
 - 1) ustawy z dnia 7 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw w zakresie zmiany koncesji wynikających z nowych regulacji;
 - 2) ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, w zakresie obsługi:
 - a) zmiany wszystkich koncesji paliwowych ze względu na nową definicję paliw ciekłych;
 - b) nowego rodzaju koncesji (przeładunek paliw ciekłych);
 - c) nowej konstrukcji prawnej - Rejestr Podmiotów Przywożących;
 - d) działań kontrolnych wykonywanych wspólnie z innymi organami administracji;
 - e) gromadzenia i analizy sprawozdań składanych przez przedsiębiorców na podstawie art. 4ba, art. 43d i art. 43e ustawy - Prawo energetyczne oraz nakładania kar pieniężnych w tym zakresie;
 - f) sprawozdania, o którym mowa w art. 32d ust. 4 i art. 43d ust. 4 ustawy - Prawo energetyczne;
 - g) rejestru w zakresie informacji o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych, o którym mowa w art. 43b ust. 5 pkt 3 ustawy - Prawo energetyczne;
 - 3) ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
2. Realizacja zadań wynikających z wejścia w życie:
 - 1) rozporządzenia Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci;
 - 2) rozporządzenia Komisji (UE) 2016/1388 z dnia 17 sierpnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący przyłączenia odbioru;
 - 3) rozporządzenia Komisji (UE) 2016/1447 z dnia 26 sierpnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci określający wymogi dotyczące przyłączenia do sieci systemów wysokiego napięcia prądu stałego oraz modułów parku energii z podłączeniem prądu stałego;
 - 4) rozporządzenia Komisji (UE) 2017/1485 z dnia 2 sierpnia 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące pracy systemu przesyłowego energii elektrycznej;
 - 5) rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2196 z dnia 24 listopada 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący stanu zagrożenia i stanu odbudowy systemów elektroenergetycznych.
3. Rozstrzygania sporów o przyłączenie do sieci źródeł odnawialnych.
4. Realizacji zadań wynikających z ustawy o odnawialnych źródłach energii.

1.2. Zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi

1. Niedostosowanie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej do obecnego stanu po konsolidacji pionowej w sektorze elektroenergetyki i po zmianach zasad funkcjonowania rynku energii elektrycznej. Powoduje to odmienną interpretację przepisów prawa przez strony uczestniczące w procesie udzielania pomocy publicznej i stwarza ryzyko formalnego zarzutu ze strony Komisji Europejskiej (dalej: „KE”) o wypłaty nieuzasadnionej pomocy publicznej.
2. Nieadekwatne zasoby kadrowe i finansowe, uniemożliwiające pełne uczestnictwo ekspertów URE w procesie przygotowywania dokumentów Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (dalej: „ACER”) w sprawach dotyczących ustalania zasad funkcjonowania rynku energii i gazu, zasad monitorowania transakcji zawieranych na tych rynkach pod kątem prób manipulacji, a także zasad bezpieczeństwa funkcjonowania systemów energetycznych i gazowniczych, przygotowania projektów kodeksów sieciowych i realizacji pilotażowych projektów integracji rynków regionalnych.
3. Brak możliwości pełnego wdrożenia pozytywnej opinii ACER w sprawie zgodności decyzji krajowych organów regulacyjnych zatwierdzających metody alokacji transgranicznych zdolności przesyłowych w regionie Europy Środkowo-Wschodniej z rozporządzeniem (WE) nr 714/2009 oraz wytycznymi w sprawie zarządzania i alokacji dostępnej zdolności przesyłowej połączeń wzajemnych między systemami krajowymi zawartymi w załączniku do rozporządzenia, ze względu na negatywne stanowisko regulatora i operatora austriackiego. Powoduje to problemy z „udrożnieniem” granicy polsko-niemieckiej i polsko-czeskiej (kwestia przepływów nieplanowych), uniemożliwiających zatwierdzenie zharmonizowanych zasad aukcji na tych granicach.

1.3. Środki finansowe

1. Brak środków finansowych na:
 - 1) zaangażowanie ekspertów zewnętrznych oraz pracowników z wiedzą specjalistyczną, doświadczeniem w pracy administracyjnej lub regulacyjnej oraz wykształceniem technicznym, do realizacji zadań PURE;
 - 2) przebudowę Internetowej Platformy Aukcyjnej;

- 3) zakup dostępu do monitoringu prowadzonego przez firmy zewnętrzne (np. REUTERS, Platts, itd.);
- 4) rozwój zawodowy pracowników, skutkujący brakiem szkoleń specjalistycznych i podnoszeniem kwalifikacji zawodowych głównie w ramach samokształcenia;
- 5) budowę rozwiązań informatycznych zapewniających wsparcie procesów realizowanych przez URE, które nie mogą być w pełni zrealizowane w uwagi na niewystarczające środki finansowe w ramach budżetu URE.

1.4. Zasoby kadrowe

- 1) Nieadekwatne zasoby kadrowe – brak pracowników posiadających wiedzę techniczną, ekspercką, umiejętności współpracy międzynarodowej i bardzo dobrą znajomość branżowego języka angielskiego. Stanowiło to zagrożenie m.in. terminowości i jakości zadań (także wynikających z regulacji unijnych), terminów i postępowań sądowych oraz obniżenie efektywności rozliczania podmiotów zobowiązanych do realizacji Narodowych Celów Wskaźnikowych. Wystąpiła konieczność priorytetyzacji zadań.
- 2) Stan osobowy (liczba osób, posiadana wiedza) w dalszym ciągu nieadekwatny do realizacji ustawowych zadań PURE stanowi zagrożenie dla jakości i terminowości realizacji spraw oraz osiągnięcia celów.
- 3) Fluktuacja i utrata wartościowych pracowników, absencja chorobowa, nieskuteczny proces naboru pracowników związany z brakiem chętnych miały wpływ na realizację wszystkich zadań PURE.

1.5. Zasoby - Narzędzia informatyczne

Brak pełnego wsparcia systemem informatycznym realizacji zadań merytorycznych w zakresie:

- 1) zatwierdzania taryf, ustalania parametrów regulacji, uzgadniania i monitorowania planów rozwoju oraz stosowania ewidencji księgowej przez przedsiębiorstwa energetyczne;
- 2) pracy kalkulatora porównującego oferty sprzedawców energii elektrycznej oraz stworzenie analogicznego narzędzia dla sprzedawców działających na rynku gazu;
- 3) pełnej obsługi procesu dotyczącego świadectw efektywności energetycznej, świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz gwarancji pochodzenia z kogeneracji.

1.6. Otoczenie zewnętrzne

1. URE zwróciło się do Ministra Energii oraz Ministra Spraw Zagranicznych o przystąpienie do postępowania odwoławczego jako interwenient po stronie ACER w sprawie problemów z kwestią przepływów nieplanowych.
2. Rozpoczęcie prac legislacyjnych dotyczących zmian ustawy o odnawialnych źródłach energii skutkuje brakiem stabilności prawa. Projektowane, nowe regulacje prawne w ww. ustawie powodują wątpliwości interpretacyjne rodzące ryzyko potencjalnych roszczeń odszkodowawczych.
3. W procesie prowadzenia postępowań administracyjnych zakończonych decyzją administracyjną dotyczącą rozliczania programu pomocy publicznej z tytułu przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych przez wytwórców energii elektrycznej występuje ryzyko formalnego zarzutu KE o wypłaty nieuzasadnionej pomocy publicznej.
4. Niewypełnienie obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT) przez podmioty skutkowało koniecznością prowadzenia wielu postępowań, co ma wpływ m.in. na monitorowanie sytuacji na rynku.
5. Brak udziału w pracach zespołów zadaniowych ACER, w których dyskutowany jest sposób postępowania oraz merytoryczne problemy związane z implementacją poszczególnych procedur wynikających z ww. aktów prawnych.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji samorządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

- 1) Udział w procesie legislacyjnym oraz przygotowanie propozycji zmian przepisów m.in. w obszarze kontroli przedsiębiorców - wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii; zmian do ustawy o efektywności energetycznej w zakresie wymagań dla podmiotów sporządzających audyty efektywności energetycznej dołączane do wniosków o wydanie świadectw efektywności energetycznej oraz zmiany procedury weryfikowania uzyskanych oszczędności energii.
- 2) W toku prac nad zmianami Prawa energetycznego i innych ustaw zgłaszanie informacji dotyczących rzetelnego przygotowania Oceny Skutków Regulacji dla nowych rozwiązań prawnych i organizacyjnych, zapewniających finansowanie ich realizacji oraz umożliwiających ich realizację.
- 3) Bieżące monitorowanie realizacji zadań z planów działalności komórek organizacyjnych, identyfikacja ryzyk

i podejmowanie działań w celu ich eliminowania.

- 4) Kontynuacja prac w zakresie wdrażania i rozwoju Internetowej Platformy Aukcyjnej.
- 5) Kontynuacja działań w zakresie pozyskania narzędzi informatycznych, zakupu oprogramowania, modernizacja i tworzenie narzędzi umożliwiających realizację zadań m.in. analizy sprawozdań, o których mowa w ustawie - Prawo energetyczne; „uszczelnienia” kręgu podmiotów zobowiązanych do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego; przygotowania, modyfikacji baz danych i tworzenia wsparcia informatycznego; opracowania i wdrożenia narzędzi ułatwiających monitorowanie realizacji przez przedsiębiorców nałożonych na nich obowiązków.
- 6) Kontynuacja przekazywania właściwym organom informacji o dostrzeganych nieprawidłowościach we wzajemnej współpracy.
- 7) Zgłaszanie potrzeb wzmocnienia kadrowego związane z nałożeniem na PURE nowych zadań wynikających z prawa krajowego i unijnego.
- 8) Podjęcie działań umożliwiających zatrzymanie pracowników posiadających odpowiednie kompetencje (m.in. wzrost wynagrodzeń) oraz pozyskanie pracowników z doświadczeniem w pracy administracyjnej lub regulacyjnej, wiedzą techniczną i znajomością języka angielskiego branżowego.
- 9) Przygotowanie nowych pracowników do przejęcia obowiązków wykonywanych przez doświadczonych pracowników odchodzących na emeryturę.
- 10) Zgłaszanie potrzeb szkoleniowych, w tym szkoleń specjalistycznych.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III⁶⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:
 - 1) Przygotowano i wdrożono zmiany w strukturze organizacyjnej komórek organizacyjnych URE pod kątem zwiększenia efektywności prac. Dokonano przesunięcia pracowników pomiędzy poszczególnymi komórkami w celu zapewnienia jak najlepszego wykorzystania posiadanych zasobów.
2. W zakresie doskonalenia narzędzi sporządzono dwie instrukcje:
 - a) Instrukcję załatwiania wniosków przedsiębiorstw energetycznych (tzw. przedsiębiorstw energetyki przemysłowej) o zatwierdzenie taryf dla energii elektrycznej w URE;
 - b) Instrukcję rozpatrywania wniosków o udzielenie koncesji.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

2. Pozostałe działania:

Podjęto działania informacyjne w związku z obowiązkiem przeprowadzenia audytu energetycznego przedsiębiorstwa.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- 1) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem „X” odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 2) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 3) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 4.
- 4) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 5) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 6) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej